

شب یلدا، شب کرونا نشود!

ایرج حریریسی، معاون کل وزارت بهداشت گفت: مهم‌ترین دغدغه و نگرانی کنونی ما فرارسیدن فصل زمستان، شب یلدا و مهمانی‌های خانوادگی این شب است. درخواست ما از مردم این است که مراسم شب یلدا را به سال بعد موکول کنند. وی افزود: اگر قرار است یک نفر وارد خانه ما شود که از اهالی خانه نیست، همه باید ماسک بزنند. /ام جم دیلی

تست کرونا ارزان شد

سجاد رضوی، رئیس دبیرخانه شورای عالی بیمه سلامت گفت: قیمت کیت تشخیصی تولید داخل کرونا معادل ۱۸۳ هزار تومان تعیین شد که قیمت آن به‌صورت جداگانه به تعرفه مصوب هیات وزیران اضافه می‌شود. وی افزود: تعرفه نهایی آزمایش تشخیصی کووید-۱۹ شامل پذیرش، نمونه‌گیری در محل آزمایشگاه، انجام آزمایش استخراج، PCR و ثبت در سامانه در بخش دولتی ۲۳۸ هزار و ۴۲۵ تومان و در بخش خصوصی ۳۰۱ هزار و ۷۹۰ تومان در نظر گرفته‌شده است. /تسنیم

خرید واکسن کرونا در چه مرحله‌ای است؟

حسن روحانی می‌گوید دستور خرید واکسن از یک کشور را صادر کرده است. دو روز پیش اما کیانوش جهانپور سخنگوی سازمان غذا و دارو اعلام کرده بود «حدود ۲۱ میلیون دوز واکسن از چهار کشور تولیدکننده پیش‌خرید شده است که می‌تواند برای ۵/ ۱۰ میلیون ایرانی کافی باشد.» هر چند اما مشکل همیشگی تحریم و وجود دارد. جهانپور گفته «مشکل اساسی، سایه تحریم‌های بانکی و مالی است که علیه مردم ایران وضع شده و مشکلاتی در روند خرید واکسن ایجاد می‌کند.» همین نکته محل چالش برخی از مسؤولان هم بوده است. دولت و بانک مرکزی می‌گویند تحریم‌ها اجازه پیش‌خرید نمی‌دهد. حسینعلی شهریار یاری رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس اما این گفته را «تعلل بانک مرکزی» تعبیر کرده و معتقد است «برای تامین ۱۶ میلیون دوز واکسن باید ۵۲ میلیون دلار به حساب سازمان جهانی بهداشت واریز شود اما شاهد تعلل بانک مرکزی در تامین این ارزاها هستیم.» او به ایرنا گفته نگران است این ماجرا هم به سرنوشت خرید واکسن آتفلوآترا دچار شود. دیروز هم عبدالحسین روح‌الامینی، دیگر عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس گفت: «واردات واکسن مورد نیاز برای گروه‌های پر خطر به حدود ۲۰۰ میلیون دلار ارز نیاز دارد که در مجموعه معاملات کشور رقم بزرگی نیست و از هرطرف ممکن باید تامین شود، دولت می‌تواند تبادل مالی برای تامین واکسن را به دلیل وجود تحریم‌ها از طریق کانال سوئیس و اینستکس که مانع واردات دارو و واکسن نمی‌شود، پیگیری کند.»

واکسن کدام کشورها در دسترس ماست؟

مسعود مردانی، عضو کمیته علمی ستاد ملی مقابله با کرونا به جام جم می‌گوید: «در پروسه دریافت واکسن، کشور ما که با محدودیت‌های مالی روبه‌روست، باید سعی کند بهترین و ارزان‌ترین واکسن‌ها را تهیه کند که البته جای نگرانی هم وجود ندارد و برای این کار، راه‌هایی وجود دارد؛ مثلا شرکت سازنده واکسن انگلیسی آکسفورد که در هندوستان تهیه می‌شود، به ایران قول داده است واکسن تولیدی شرکت را به قیمت مناسب و ارزان‌تر از سایر کشورها، در اختیار مردم ایران قرار دهد. یکی دیگر از کشورهایی که ایران می‌تواند واکسن تولیدی آن را تهیه کند، روسیه است که البته سازمان جهانی بهداشت هنوز آن را تایید نکرده است اما به دلیل روابط مناسبی که با روسیه داریم، احتمال دریافت واکسن از این کشور هم زیاد است. او می‌افزاید: شرکت داروسازی بریتانیایی - سوئدی استرازانکا هم اعلام کرده است آماده فروش ۱۶ میلیون دوز واکسن به ایران است آن را بدون سود می‌فروشد؛ یعنی می‌گوید تنها هرچه خرج تهیه واکسن شده را پرداخت کنید و این اقدام بسیار خوبی در راه تهیه واکسن برای کشور ماست. یکی دیگر از گزینه‌های تهیه واکسن برای ایران، کواکس است که زیر نظر سازمان جهانی بهداشت است و دو سوم کشورهای جهان عضوان هستند. در این اتحادیه توصیه شده است که واکسن‌های تایید شده سازمان جهانی بهداشت، با قیمت یک پنجم قیمت واقعی در اختیار کشورهایی که دچار مشکل منابع مالی هستند قرار گیرد که ایران هم در این اتحادیه ثبت‌نام کرده است. با وجود این محققان داخلی ما هم در تلاش برای ساخت واکسن هستند اما در خوشبینانه‌ترین حالت، تیرماه سال آینده واکسن داخلی محقق خواهدشد.»

گروه جامعه

یک واکسن و هزار پرسش

واکسن کرونا این روزها دغدغه همه مردم جهان است اما در کشورمان مسائل دیگری نیز تامین این واکسن را با اما و اگر روبه‌رو کرده است

قصه واکسن کرونا عمری به اندازه خود ویروس دارد، از همان ابتدای فراگیری، حرف و حدیث‌ها در رابطه با واکسن این ویروس هم شایع بود. باتایید خبر کشف این واکسن توسط چند کشور این روند در ایران هم شکل و شمایل تازه یافت. وزیر بهداشت و درمان از مدت‌ها پیش وعده خبر خوبی به شهروندان می‌داد اما مختصات این ازین خبر خوش اعلام نمی‌کرد تا همچنان هم معلوم نشود منظور او از خبر خوش، تولید داخلی واکسن کرونا هست یا نه. هفته گذشته با هم سعید نمکی ایران را یکی از پیششاران واکسن سازی خواند و وعده داد: «در خصوص واکسن کرونا کاری می‌کنیم کارستان»، روند اخبار پیرامون واکسن کرونا در هفته جاری هم ادامه یافت، عبدالناصر همتی رئیس بانک مرکزی با انتشار پستی در فضای مجازی اعلام کرد **تحریم‌ها مانع پیش‌خرید واکسن است**، خبری که واکنش‌های بسیاری به همراه داشت و در یک نمونه از آنها رئیس مجمع سازمان نظام پزشکی در نامه‌ای به معاون اول رئیس جمهوری از او خواست، «در مساله ثبت سفارش و خرید واکسن از سوی مسؤولان امر ملاحظات صرفا سیاسی، مبنای این اقدام اساسی نباشد». همراه با این جدل‌ها هم برخی اعتبار واکسن جهانی را زیر سوال بردند؛ در یک نمونه پرحاشیه از این دست زهرا شیخی، سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس این واکسن را توطئه غرب برای کاهش ۱۵ درصدی جمعیت جهان دانسته بود. دیروز اما حسن روحانی خبر داد دستور خرید واکسن از یک کشور را صادر کرده است، هر چند او نامی از کشور مورد نظر نبرد. قصه واکسن کرونا قصه‌ای با پایان باز است. در حالی با یی شمار اظهار نظر رسمی از سوی مسؤولان روبه‌رو هستیم که تقریبا هیچ چیزی از آن نمی‌دانیم! نمی‌دانیم وعده چندماهه وزیر بهداشت در ساخت و تولید واکسن داخلی بالاخره کی محقق می‌شود؟ این وعده حالا صدار چه مرحله‌ای است؟ نمی‌دانیم بالاخره پول نداریم که واکسن بخریم یا پول داریم و به دلیل تحریم‌ها نمی‌توانیم بخریم؟ نمی‌دانیم اصلا برنامه‌ای برای واکسیناسیون داریم یا نه؟ اصلا نمی‌دانیم چقدر پیشگاه مسؤولان اینقدر غریبه‌ایم.

واکسن به چه کسانی برسد

ملی گرای در واکسیناسیون کرونا ترسی است که از ماه‌ها قبل به جان بسیاری از ملت‌های جهان افتاده، حالا حرف بر سر این است که نکند کشورهای فقیر دنیا از خرید واکسن جا بمانند و مجبور باشند تا زمانی که انتهایش معلوم نیست با کرونا بجنگند.

این ترس به نوعی درباره کشور خودمان نیز وجود دارد و برخی اظهار نظرهای اخیر به آن دامنه است. مثل گفته‌های اخیر رئیس بانک مرکزی که گفته فعلا انتقال پول برای خرید واکسن دچار مشکلاتی است، یعنی در واقع کشورمان هنوز

نتوانسته پولی را که باید در صندوق جهانی متعلق به واکسن کرونا پس انداز شود به آن واریز کند. از این حرف و حدیث‌های ناامید کننده که بگذریم از یک سو امید ما به ساخت هرچه سریع واکسن کرونا ی وطنی است و از سوی دیگر به این که لزوما تک تک ما نیاز به تزریق واکسن نداریم. اما درباره این که بالاخره در صف دریافت واکسن چه کسانی جلوتر از دیگران بایستند نیز نظرات مختلفی وجود دارد از جمله این گفته محققان بین المللی که معلم‌ها، افراد شاغل در حمل و نقل عمومی، مراکز پُرس رفت و آمد خرید و کارکنان مراکز درمانی باید در اولویت دریافت واکسن باشند. به گفته برخی دیگر ا محققان البته کودکان و افراد مسن از بقیه افراد محق تر هستند. البته صاحب‌نظران کشورمان درباره

جایی که واکسن ایرانی ایستاده

اول کارآزمایی بالینی این واکسن وطنی از میان افراد ۱۸ تا ۵۰ ساله که هیچ بیماری زمینه‌ای ندارند، انتخاب شده‌اند. اما این واکسن بالاخره چه زمانی مهر تایید می‌خورد و وارد چرخه واکسیناسیون کشور می‌شود، در پاسخ به این سوال حرف و حدیث‌های زیادی وجود دارد و عده‌ای عجولانه و عده‌ای محتاطانه درباره‌اش قضاوت می‌کنند. تازه‌ترین خبر در این باره را در صفی یارنعی، رئیس کمیته علمی ستاد ملی مقابله با کرونا دیروز اعلام کرد. او گفت: علاوه بر واکسنی که ذیل ستاد اجرایی فرمان حضرت امام در حال تولید است و مجوز آزمایش انسانی را دریافت کرده، سه واکسن دیگر هم در آستانه دریافت مجوز مطالعات بالینی هستند که سرانجام یکی از آنها تا خرداد ۱۴۰۰ آماده تزریق همگانی می‌شود. طبق این گفته‌ها، ایرانیان باید شش ماه دیگر صبر کرده تا واکسن بومی کرونا را دریافت کنند. 

واکسن کرونی ساخت داخل هم اکنون در مرحله آزمایش انسانی است و این یعنی که دو مرحله قبل از آن از خوبی و خوشی پشت سرگذاشته شده است. مدتی قبل شمسی کوشکی، عضو کمیته اخلاق توزیع واکسن در سازمان جهانی بهداشت، فازهای مختلف ساخت واکسن را تشریح کرد و به زبان ساده توضیح داد که ساخت واکسن برای یک بیماری ناشناخته تا چه اندازه پیچیده است.

طبق گفته سخنگوی سازمان غذا و داروی کشورمان اکنون واکسن ایرانی که یک شرکت با دانشگاه‌های علوم پزشکی برای ساختن به توافق رسیده‌اند مشغول انجام فاز انسانی کار است، یعنی تزریق واکسن کرونی ایرانی به داوطلبان. البته برای تزریق واکسن به داوطلبان هیچ فراخوانی داده نشد و این کار در سکوت انجام شد که جهانپور علتنش را حضور نیروهای داوطلب به اندازه کافی دانست؛ داوطلبانی که در مرحله

جدل‌های شیک بر سر واکسن

واکسن تولید کرده است، اجازه فروش واکسن به ایران را دارد ولی نه می‌تواند پولش را دریافت کند، نه می‌تواند بارش را بیمه کند و نه خطوط باربری می‌توانند آن را به ایران منتقل کنند. این همان مسیری است که آمریکا آن را برای ایران مسدود کرده است. یعنی در عمل راه ورود واکسن به ایران هموار نیست، ماجرابی که در برجام هم شاهدش بودیم به‌ظاهر تحریم‌ها برداشت شده بود ولی ما تا راکنش بانکی نداشتیم؛ اتفاقاتی که مخصوص به رئیس جمهور خاصی در آمریکا نیست و روندی کاملا آمریکایی است که در دوران مختلف شاهدش بوده‌ایم. در نهایت به نظر می‌رسد تا توجه به وضعیت و جایگاهی که ایران دارد، احتمالا سازمان داد، اما طبیعتا حالتی عادی نخواهیم داشت که هر قدر بخواهیم پرداخت کنیم و به‌مروزمان واکسن دریافت کنیم؛ اما مشخص است اگر نخواهند به ایران واکسن بدهند به لحاظ حقوق بشری، یک رسوایی بین‌المللی اتفاق خواهد افتاد. 

با توجه به عملکرد کشورهای مختلف که در روزهای ابتدایی شیوع کرونا شاهدش بودیم و نشان داد کشورها برای تهیه ماسک و تجهیزات دیگری مانند ونتیلاتور به هم رحم نکردن، طبیعتا این روند درباره واکسن کرونا هم اتفاق خواهد افتاد. بنابراین انتظار داریم دعوا و درگیری‌هایی گره به‌صورت شیک و غیر خشن، بین کشورها پیش بیاید. اما شرایط ایران در

دستیابی به واکسن کرونا چگونه است؟ موضوع اصلی این است که ایران با تحریم تراکنش‌های بانکی روبه‌روست. درواقع درحالی‌که آمریکا می‌گوید منعی برای تامین غذا و دارو وجود ندارد اما در عمل، انتقال پول و دارو به‌لحاظ خطوط انتقالی در ایران با مشکل مواجه است. از طرف دیگر محموله‌های دارو و واکسن باید بیمه شوند، اما شرکت‌های بیمه نمی‌توانند این کار را در قبال ایران انجام دهند؛ یعنی هر شرکت دارویی که

حمیدرضا غلام‌زاده

کارشناس بین‌الملل

گروه‌های اولویت دار به این وضوح اظهار نظر نمی‌کنند. مثلا حمید سوری، اپیدمیولوژیست در یادداشتی نوشته دریافت واکسن کرونا نیازمند مطالعات بومی است که از هم اکنون برای این برنامه برزی شود. او می‌گوید اولویت‌بندی دریافت واکسن کرونا نه به میزان ثروت و دارایی مردم، نه موقعیت سیاسی و مدیریتی آنها و نه به ویژگی‌های جنسیتی و تحصیلی و مانند اینها مربوط است، ضمن آن که گروه‌های اولویت دار یک کشور الزاما در کشور ما اولویت ندارند. نسخه‌ای که او برای سر سامان دادن به این وضع می‌پیچد، این است که اولویت‌ها براساس تحقیقات اپیدمیولوژی در سطح کشوری و استانی تعیین شود، نه این که مدیران نظر شخصی دهند.